Jämställdhet i siffror

Kvinnor och män i Strömsunds kommun

Utgiven maj 2013

Innehåll

Inledning	3 – 4
Befolkning	5 – 6
Fördelning av makt och inflytande	7 – 8
Ekonomisk jämställdhet	9 – 11
Obetalt hem- och omsorgsarbete	12
Mäns våld mot kvinnor	13
Vård och omsorg - medborgarservice	14 – 15
Utbildning - medborgarservice	16 – 19
Kultur och fritid - medborgarservice	20 – 21
Sammanställning	22

Riksdagen antog i maj 2006 nationella mål för svensk jämställdhetspolitik:

Kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina liv.

- **En jämn fördelning av makt och inflytande**

Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och forma villkoren för beslutsfattande.

- **Ekonomisk jämställdhet**

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

- **Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet**

Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.

- **Mäns våld mot kvinnor ska upphöra**

Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Likställighetsprincipen enligt kommunallagen (1 kap, 3 §) fastslår att kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Strömsunds kommun har genom beslut i kommunfullmäktige i november 2006 undertecknat **CEMRs deklaration för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå**.

Deklarationen är framtagen av europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR).

Genom undertecknandet har kommunen anslutit sig till deklarationens sex principer om jämställdhet och förbundit sig att verka för ett förverkligande av dessa.

Inledning

Principer i CEMR-deklarationen

- Jämställdhet är en grundläggande rättighet.
- För att jämställdhet ska garanteras måste flerfaldig diskriminering och andra missgynnanden bekämpas.
- Ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle.
- Att avskaffa stereotypa uppfattningar om kön är avgörande för att uppnå jämställdhet.
- Jämställdhetsintegrering av alla kommunens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet.
- Att handlingsplaner och program har tillräcklig finansiering är nödvändigt för att jämställdhetsarbetet ska nå framgång.

Med tabellerna i denna skrift vill vi visa hur det står till med jämställdheten i Strömsunds kommun utifrån nationella mål, kommunallagen och CEMR-deklarationen.

För de flesta av tabellerna har ett index beräknats som är kvoten mellan kvinnor och män multiplicerat med 100. Ju närmare hundra index är desto mer lika är det för kvinnor och män.

Om index är under hundra har kvinnor ett lägre värde, om det är över hundra har kvinnor ett högre värde.

Bakgrundsdata om befolkning, flyttning och pendling

Folkmängd efter kön 2012-12-31

Ålder	Antal		Fördelning	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0-6 år	393	364	7 %	6 %
7-15 år	511	555	9 %	9 %
16-19 år	282	305	5 %	5 %
20-24 år	310	391	5 %	6 %
25-44 år	1 035	1 206	18 %	19 %
45 - 64 år	1 653	1 826	28 %	29 %
65-79 år	1 122	1 207	19 %	19 %
80+ år	582	396	10 %	6 %
Samtliga	**5 888**	**6 250**	**100 %**	**100 %**

Källa: SCB

Andelen äldre pensionärer (80+ år) är högre för kvinnor än för män.

Åldersgrupperna är valda ur ett livscykelperspektiv

0-6 år	Förskoleåldern
7-15 år	Elevens ålder för grundskola
16-19 år	Elevens ålder för gymnasieskola
20-24 år	Högre utbildning
25-44 år	Etablering på arbetsmarknaden, föräldraskap
45-64 år	Inga hemmavarande barn
65-79 år	Ung pensionär
80+ år	Äldre pensionär

Befolkning

In- och utflyttning

Flyttning 2012	**Kvinnor**	**Män**
Inflyttade	283	269
Utflyttade	288	250
Flyttningsöverskott	**-5**	**19**

Källa: SCB

Index, 100* kvinnor/män:	
Inflyttade	105
Utflyttade	115

Kvinnor flyttar i högre utsträckning än män, både in och ut ur kommunen.

Pendling, förvärvsarbetande 16 år och äldre

Pendling 2011	**Kvinnor**	**Män**
Bor i kommunen och pendlar över kommungränsen	278	565
Bor och arbetar i kommunen	2 249	2 519

Källa: SCB (RAMS)

Index, 100* kvinnor/män:	
Pendlar över kommungräns	49
Arbetar i kommunen	89

Män pendlar ut ur kommunen i större utsträckning än kvinnor. Fler män än kvinnor arbetar och bor i inom kommunens gränser.

Fördelning av makt och inflytande

Nationellt mål: Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och forma villkoren för beslutsfattande.

CEMR-deklarationen: Ett representativt deltagande av kvinnor och män i beslutsprocessen är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle.

Representation i kommunfullmäktige

	Kvinnor	Män
Antal ledamöter i kommunfullmäktige 2012	14	21
Källa: Kommunen		
Index, 100* kvinnor/män:	**67**	

Fler män än kvinnor är ledamöter i kommunfullmäktige.

Representation på ordförandeposter

	Kvinnor	Män
Representation på ordförandeposter i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolagsstyrelser 2012	5	5
Källa: Kommunen		
Index, 100* kvinnor/män:	**100**	

Könsfördelningen på ordförandeposter är jämn i kommunala beslutsförsamlingar.

Fördelning av makt och inflytande

Representation på vice ordförandeposter

	Kvinnor	Män
Representation på vice ordförandeposter i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolagsstyrelser 2012	1	11

Källa: Kommunen

Index, 100* kvinnor/män: **9**

Betydligt fler män än kvinnor är vice ordförande i kommunala beslutsförsamlingar.

Medborgarnas möjligheter inflytande och till påverkan

	Kvinnor	Män
Nöjd inflytandeindex (NII) enligt SCBs medborgarundersökning 2012	35	39

Källa: SCB

Index, 100* kvinnor/män: **90**

Män upplever i större utsträckning än kvinnor att de har inflytande och kan påverka kommunen.

Valdeltagande förstagångsväljare

	Kvinnor	Män
Andel röstberättigade förstagångsväljare som röstat 2010, %	72,5	68,3

Källa: Kommunen

Index, 100* kvinnor/män: **106**

Kvinnliga förstagångsväljare röstar i större utsträckning än manliga.

Nationellt mål: Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

CEMR-deklarationen: Jämställdhet är en grundläggande rättighet.

Förvärvsfrekvens för personer 20-64 år med bostad i kommunen

Förvärvsfrekvens 2011, %	**Kvinnor**	**Män**
20-24 år	61	66
25-34 år	74	79
35-44 år	83	84
45-54 år	84	85
55-59 år	81	85
60-64 år	62	69
Samtliga 20-64 år	**76**	**79**

Källa: SCB (RAMS)

Index, 100* kvinnor/män 20-64 år: **96**

Andelen förvärvsarbetande är högre bland män än bland kvinnor i alla åldersgrupper. Skillnaden är störst bland yngre och äldre.

Ekonomisk jämställdhet

Förvärvsinkomst

	Kvinnor	Män
Sammanräknad förvärvsinkomst, medel 20-64 år, hela året 2011	219	252

Källa: SCB

Sammanräknad förvärvsinkomst består av inkomst av tjänst, näringsverksamhet, pension, sjukpenning och andra skattepliktiga ersättningar från försäkringskassan.

Index, 100* kvinnor/män: 87

Män har högre sammanräknad förvärvsinkomst än kvinnor.

Utbildningsnivå, personer 25-64 år

	Antal		Fördelning	
Utbildningsnivå, 2011	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Förgymnasial	351	501	13 %	16 %
Gymnasial	1 574	2 071	57 %	67 %
Eftergymnasial	790	459	29 %	15 %
Uppgift saknas	23	39	1 %	1 %
Samtliga	**2 738**	**3 070**	**100 %**	**100 %**

Källa: SCB

Index, 100* kvinnor/män:

Eftergymnasial utbildning	172

Kvinnor har i stor utsträckning högre utbildningsnivå än män.

Ohälsotal

	Kvinnor	Män
Ohälsotaltal, 2012	36,9	33,8

Källa: Försäkringskassan

Ohälsotalet är antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning samt sjukersättning/aktivitetsersättning från social-försäkringen relaterat till antal registrerade försäkrade (befolkningen)16-64 år.

Index, 100* kvinnor/män: 109

Kvinnor har högre ohälsotal än män.

Gymnasieelever som börjar på universitet/högskola

	Flickor	**Pojkar**
Gymnasieelev som börjat på universitet/högskola inom 3 år efter avsl. gymnasium, 2011, %	43,1	15,9

Källa: Kolada

Index, 100* flickor/pojkar: 271

Flickor fortsätter i betydligt högre grad än pojkar vidare till universitets- och högskolestudier.

Obetalt hem- och omsorgsarbete

Nationellt mål: Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.

CEMR-deklarationen: Jämställdhet är en grundläggande rättighet.

Uttagna dagar med föräldrapenning

	Kvinnor	Män
Antal uttagna dagar med föräldrapenning inklusive tillfällig 2011	40 151	11 033

Källa: Försäkringskassan

Index, 100* kvinnor/män: **364**

Kvinnor tar ut föräldrapenning i betydligt högre omfattning än män.

Nationellt mål: Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

CEMR-deklarationen: Jämställdhet är en grundläggande rättighet.

Anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 18 år och äldre

	Förövaren bekant		Förövaren obekant	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Antal anmälda brott 2010-2012	8	0	4	4

Källa: BRÅ (2012 års siffror är preliminära)

Könsredovisning på förövaren inte tillgängligt

Anmälda misshandelsbrott mot män 18 år och äldre

	Förövaren bekant		Förövaren obekant	
	utomhus	inomhus	utomhus	inomhus
Antal anmälda brott 2010-2012	44	0	26	5

Källa: BRÅ (2012 års siffror är preliminära)

Könsredovisning på förövaren inte tillgängligt

Såväl kvinnor som män i Strömsunds kommun löper störst risk att drabbas av misshandel utomhus och av en bekant förövare.

I länet och i riket löper kvinnor störst risk att drabbas av misshandel inomhus av en bekant förövare och män löper störst risk att drabbas av en obekant förövare utomhus.

Den kommunala likställighetsprincipen innebär att kommunen ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.

CEMR-deklarationen: Jämställdhetsintegrering av alla kommunens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet.

Jämställdhetsintegrering innebär att kommunen ska säkerställa att skattefinansierade insatser komma alla till del utifrån behov och inte utifrån vilket kön man råkar tillhöra.

Handläggningstid för ekonomiskt bistånd

Handläggningstid, första halvåret 2012	Kvinnor	Män
Genomsnittligt antal dagar från första kontakt vid nybesök till beslut	10	8
Källa: Kommunen		
Index, 100* kvinnor/män:	**125**	

Den genomsnittliga handläggningstiden för ekonomiskt bistånd är längre för kvinnor än män.

Hemtjänst för äldre pensionärer (80+ år) i ordinärt boende

	Kvinnor	Män
Andel (%) av samtliga i åldersgruppen som var beviljade hemtjänst 2012-04-01	29	27

Källa: Socialstyrelsen

Index, 100* kvinnor/män: **107**

Fler kvinnor än män som är äldre pensionärer (80+ år) och bor i ordinärt boende har beviljats hemtjänst.

Äldre pensionärer (80+ år) i särskilt boende

	Kvinnor	Män
Andel (%) av samtliga i åldersgruppen i särskilt boende 2012-04-01	17	11

Källa: Socialstyrelsen

Index, 100* kvinnor/män: **155**

Fler kvinnor än män som äldre pensionärer (80+ år) bor i särskilt boende.

Den kommunala likställighetsprincipen innebär att kommunen ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.

CEMR-deklarationen: Jämställdhetsintegrering av alla kommunens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet.

Jämställdhetsintegrering innebär att kommunen ska säkerställa att skattefinansierade insatser komma alla till del utifrån behov och inte utifrån vilket kön man råkar tillhöra.

Att flickor och pojkar trivs och känner sig trygga i skolan är en indikator på att de inte utsätts för våld och att deras kroppsliga integritet inte kränks.

Att kunna studera vidare, det vill säga vara behörig till ett yrkesprogram på gymnasiet och/eller ett högt meritvärde ger möjlighet att studera vidare och i förlängningen bli ekonomiskt självförsörjande.

Grundskolan inklusive förskoleklass

Trivsel i skolan

	Flickor	Pojkar
Andel elever som trivs i skolan 2012, %	88,1	92,2

Källa: Kommunens elev- och föräldraenkät, förskoleklass, åk 3, 6 och 9, 2012

Index, 100* flickor/pojkar: **96**

Pojkar trivs i större utsträckning än flickor i förskolan och i grundskolan.

Trygghet i skolan

	Flickor	Pojkar
Andel elever som känner sig trygga i skolan (raster ingår inte) 2012, %	92,3	95,6

Källa: Kommunens elev- och föräldraenkät, förskoleklass, åk 3, 6 och 9, 2012

Index, 100* flickor/pojkar: 97

Pojkar känner sig tryggare än flickor i förskolan och grundskolan.

Andel elever i åk 9 behöriga till ett yrkesprogram

	Flickor	Pojkar
Andel elever med betyg med behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet 2012, %	91,4	88,5

Källa: Skolverket

Index, 100* flickor/pojkar: 103

Fler flickor än pojkar är behöriga till gymnasiets yrkesprogram när de lämnar grundskolan.

Genomsnittligt meritvärde elever i åk 9

	Flickor	Pojkar
Genomsnittligt meritvärde, 2012	217,3	192,1

Källa: Skolverket

Meritvärdet är summan av de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg G=10, VG=15, MVG=20, maximalt möjligt för en elev 320

Index, 100* flickor/pojkar: 113

Flickor har högre betyg än pojkar när de lämnar grundskolan.

Gymnasiet

Antal elever i gymnasiet

	Flickor	Pojkar
Antal elever läsåret 11/12	106	136

Källa: Skolverket, elever som börjat 2010 eller tidigare

Index, 100* flickor/pojkar: **78**

Det går fler pojkar än flickor på gymnasiet i Strömsund.

Det finns fler pojkar än flickor i gymnasieåldern i kommunen. Andelen pojkar i åldersgruppen som går på kommunens gymnasium är högre än andelen flickor (index 84).

Behörighet till universitets- och högskolestudier

	Flickor	Pojkar
Andel elever med slutbetyg med behörighet till universitets- och högskolestudier lå 11/12, %	96,2	94,8

Källa: Skolverket

Index, 100* flickor/pojkar: **101**

Andelen flickor med slutbetyg med behörighet till universitets- och högskolestudier är marginellt högre än andelen pojkar.

Fullföljt gymnasieutbildning inom fyra år

	Flickor	Pojkar
Andel elever som fullföljt utbildning inom fyra år, nybörjare, lå 11/12 %	75,5	76,4

Källa: Skolverket

Index, 100* flickor/pojkar: **99**

Andelen pojkar som fullföljer sin gymnasieutbildning inom fyra år är marginellt högre än andelen flickor.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildning

	Kvinnor	Män
Antal elever som deltagit i en eller flera komvuxkurser, 2011	158	61
Källa: Skolverket		
Index, 100* kvinnor/män:	**259**	

Kvinnor deltar i kurser på komvux i betydligt större omfattning än män.

Svenska för invandrare

Svenska för invandrare

	Kvinnor	Män
Antal elever i kommunen som deltagit i utbildning 2011	62	49
Källa: Skolverket		
Index, 100* kvinnor/män:	**127**	

Kvinnor deltar i svenska för invandrare i större utsträckning än män.

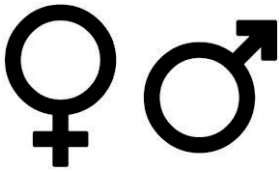

Den kommunala likställighetsprincipen innebär att kommunen ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat.

CEMR-deklarationen: Jämställdhetsintegrering av alla kommunens verksamheter är nödvändiga för att främja jämställdhet.

Jämställdhetsintegrering innebär att kommunen ska säkerställa att skattefinansierade insatser komma alla till del utifrån behov och inte utifrån vilket kön man råkar tillhöra.

Deltagartillfällen med lokalt aktivitetsstöd, 7 - 20 år

	Flickor	Pojkar
Deltagare i åldern 7 - 20 år, föreningar med lokalt aktivitetsstöd läsåret 11/12	14 576	22 573

Källa: Kommunen

Index, 100* flickor/pojkar: **65**

Lokalt aktivitetsstöd från kommunen går i större utsträckning till pojkars fritidsaktiviteter än till flickors.

Idrottsföreningar med flick-/pojkdominerad verksamhet

	Flickor	Pojkar
Antal idrottsföreningar med flick- resp. pojkdominerad verksamhet 2012	2	18

Källa: Kommunen

Index, 100* flickor/pojkar: **11**

Om mer än 60 % av deltagartillfällen med lokalt aktivitetsstöd går till ett av könen domineras verksamheten i föreningen av det könet.

Det finns betydligt fler idrottsföreningar med pojkdominerad verksamhet än med flickdominerad verksamhet i kommunen.

Kommunalt bidrag till studieförbund för folkbildning

	Kvinnor	Män
Antal deltagare i studiecirklar med bidrag från kommunen 2011	1 862	835

Källa: Kommunen, uppgifter saknas från Vuxenskolan

Index, 100* kvinnor/män: **223**

Kommunalt bidrag till studieförbund för folkbildning går i betydligt större utsträckning till kvinnor än till män.

Diagrammet visar värdet på de index som är kvoter mellan kvinnor och män multiplicerat med 100. Ju närmare hundra index är desto mer lika är det för kvinnor och män. Om index är under hundra har kvinnor ett lägre värde, om det är över hundra har kvinnor ett högre värde.

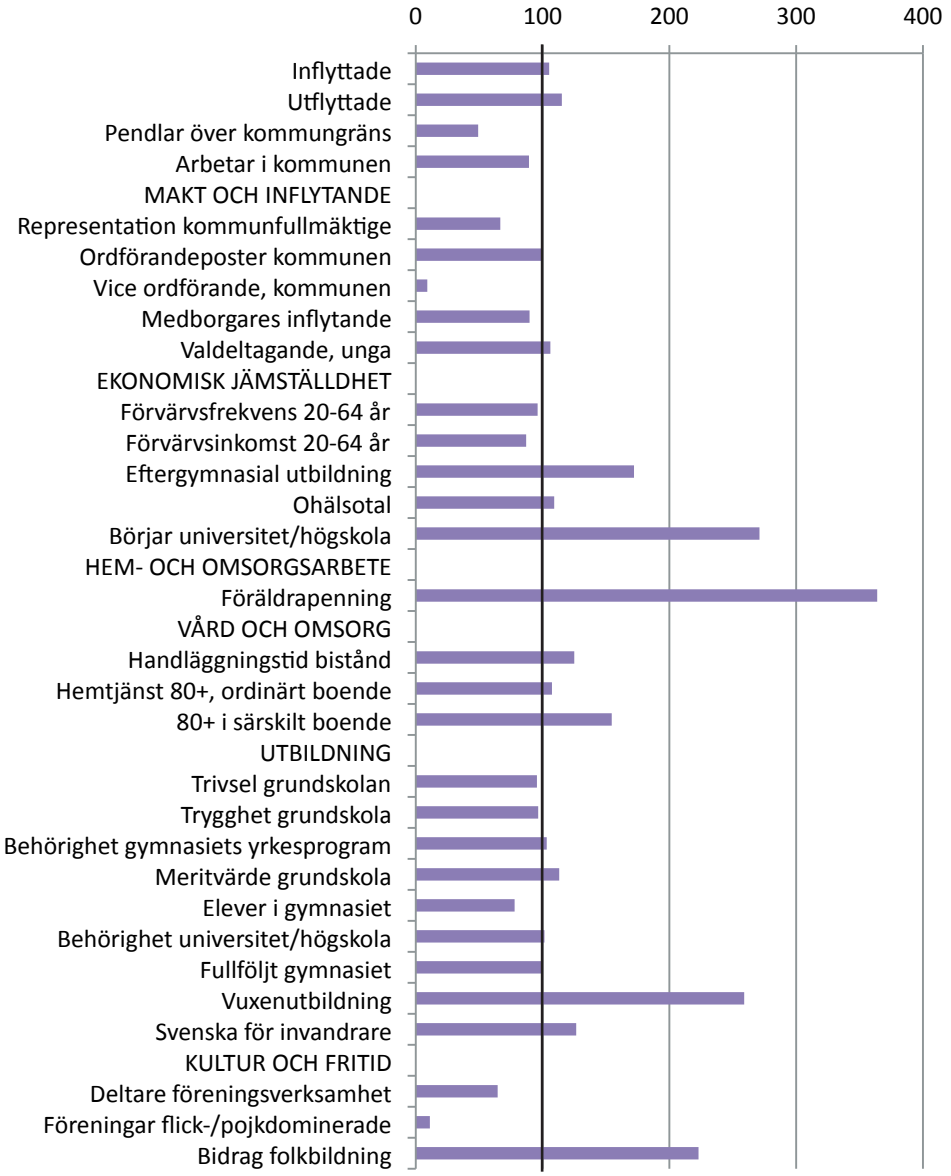

Sveriges Kommuner och Landsting

Strömsunds Kommun
Straejmien tjïelte

Kommunledningsförvaltningen
Storgatan 15 • Box 500 • 833 24 Strömsund
0670-161 00 • Fax: 0670-161 05 • www.stromsund.se

© Strömsunds kommun 2013 • Tryck: Daus, Östersund • Sammanställning: Gunilla Mellgren • Layout: Tore Torstensson